

Vec T-140/04

Adviesbureau Ehcon BV proti Komisii Európskych spoločenstiev

„Verejné zmluvy na poskytnutie služieb — Verejné obstarávanie — Zamietnutie ponuky uchádzača — Mimosmluvná zodpovednosť — Premlčanie — Neprípustnosť — Zjavne nedôvodná žaloba“

Uznesenie Súdu prvého stupňa (tretia komora) zo 14. septembra 2005 . . . II - 3291

Abstrakt uznesenia

1. *Žaloba o náhradu škody — Premlčacia doba — Začiatok plynutia — Relevantný dátum (Článok 288 druhý odsek ES; Štatút Súdneho dvora, článok 46)*
2. *Mimosmluvná zodpovednosť — Podmienky — Protiprávnosť — Ujma — Príčinná súvislosť — Absencia jednej z podmienok — Zamietnutie žaloby o náhradu škody v plnom rozsahu (Článok 288 druhý odsek ES)*

3. *Mimozmluvná zodpovednosť — Ujma — Nahraditeľná ujma — Náklady, ktoré vznikli v súvislosti so súdnym konaním — Vylúčenie*
(Článok 288 druhý odsek ES)
4. *Európsky ombudsman — Alternatívny prostriedok k žalobe pred súdom Spoločenstva — Nemožnosť použiť obidva prostriedky súčasne — Posúdenie vhodnosti sťažnosti ombudsmanovi prislúchajúce občanovi*
(Článok 195 ods. 1 ES; Štatút Európskeho ombudsmana, článok 2 ods. 6 a 7)

1. Z článku 288 druhého odseku ES vyplýva, že vznik mimozmluvnej zodpovednosti Spoločenstva a uplatnenie nároku na náhradu utrpenej ujmy závisí od splnenia súboru podmienok, ako sú protiprávnosť konania vytýkaného inštitúcií, reálnosť škody a existencia príčinnej súvislosti medzi konaním inštitúcie a uplatňovanou ujmou. Päťročná premlčacia lehota v súvislosti s konaním týkajúcim sa zodpovednosti Spoločenstva podľa článku 46 Štatútu Súdneho dvora teda nemôže začať plynúť pred splnením všetkých podmienok, na ktoré je viazaná povinnosť náhrady škody, a predovšetkým predtým, ako sa škoda, ktorá má byť nahradená, prejaví.

nom obstarávaní, okolností, že mal možnosť sa dozvedieť o tom, že uvedené kritérium bolo údajne použité diskriminačným spôsobom až neskôr, nemôže posunúť začiatok premlčacej lehoty žaloby na náhradu škody. Úlohou premlčania je totiž viesť do súladu ochranu práv poškodenej osoby a zásadu právnej istoty. Dĺžka premlčacej lehoty bola takto vymedzená predovšetkým s ohľadom na dobu nevyhnutnú na to, aby údajne poškodená strana mohla zhromaždiť patričné informácie na účely prípadnej žaloby a pre overenie skutočností, ktoré by mohli byť uplatnené na podporu tejto žaloby. Znalosť skutkových okolností nie je uvedená medzi mnohými náležitosťami, ktoré musia byť splnené pre možnosť začatia plynutia premlčacej lehoty.

Akonáhle sa v rámci verejného obstarávania na uzavretie zmlúv na poskytnutie služieb, ktorých sa týka smernica 80/778 o kvalite vody určenej na ľudskú spotrebu uchádzač dozvedel o podstatnom dôvode zamietnutia svojej ponuky Komisiou, teda o svojom nedostatku odbornej skúsenosti v oblasti koncepcie zariadení na úpravu vody, o dôvode, ktorý vždy spochybňoval v zmysle, že toto kritérium nebolo uvedené vo verej-

Rovnako okolností, podľa ktorej sa uvedený uchádzač údajne dozvedel o ďalšej

skutočnosti smerujúcej k podpore jeho žaloby po odôvodnenom zamietnutí jej ponuky Komisiou, aj keď už od začiatku spochybňoval hlavný dôvod tohto zamietnutia, ktorý je okrem iného skutočnosťou spôsobujúcou škodu v zmysle článku 46 uvedeného štatútu, nemôže viesť k stanoveniu začiatku plynutia premlčacej lehoty na deň, kedy sa o tejto skutočnosti dozvedel. Táto úvaha sa ponúka o to viac, že v deň, kedy tento uchádzač údajne získal dokument ponuky jedného z uchádzačov pripusteného do druhej časti výberového konania, a dokonca ešte v deň, kedy ako tvrdí mal dostatočné dôkazy na to, aby podal žalobu o náhradu škody, teda kedy ombudsman prijal svoje kritické rozhodnutie vo vzťahu ku Komisii, premlčacia lehota ešte neuplynula.

prerušujúcej premlčaciu lehotu, bez ovplyvnenia nárokov vzniknutých v priebehu neskorších období, je tomu tak iba vo výnimočnom prípade, kedy je preukázané, že dotknutá ujma bola každodenne obnovovaná po vzniku skutočnosti, ktorá ju spôsobuje. Tak to nie je v prejednávanej veci, pretože uvedené škody, pokiaľ budú preukázané, aj keď bolo možné si uvedomiť ich rozsah až po zamietnutí ponuky uvedeného uchádzača na dotknutú zákazku, boli viacmenej spôsobené okamihom uvedeného zamietnutia.

(pozri body 39, 55 — 61, 67)

Z toho vyplýva, že oproti prípadu, kedy je žalobcovi zabránené podanie žaloby v primeranej lehote z dôvodu, že sa o skutočnosti spôsobujúcej škodu dozvedel neskoro, nie je vhodné stanoviť deň uplynutia premlčacej lehoty na neskorší dátum, ako je normálny deň uplynutia uvedenej lehoty.

2. Vznik mimozmluvnej zodpovednosti Spoločenstva je podmienený splnením uceleného súboru podmienok, teda protiprávnosti konania vytýkaného inštitúciám Spoločenstva, existencie skutočnej a určitej ujmy, ako aj existencie priamej príčinnej súvislosti medzi konaním dotknutej inštitúcie a namietanou ujmou. Pokiaľ by teda jedna z týchto podmienok nebola splnená, musí byť žaloba zamietnutá ako celok bez toho, aby bolo nevyhnutné skúmať ostatné podmienky uvedenej zodpovednosti.

Okrem toho, ak sa premlčanie uplatňuje iba na obdobie, ktoré o viac ako päť rokov predchádza dátumu skutočnosti

Strata šance na získanie neskoršej zákazky by teda mohla byť považovaná

za skutočnú a určitú ujmu iba v prípade, keby pri neexistencii údajne nesprávneho konania Komisie nebolo pochyb, že by žalobkyňa získala pridelenie prvej zákazky.

(pozri body 75, 77)

3. Pokiaľ ide o škodu vyplývajúcu z nákladov údajne vynaložených na získanie niektorých dôkazov, náklady vynaložené účastníkmi konania na súdne konanie nemôžu byť ako také považované za ujmu odlišnú od bremena trov konania. Okrem toho, aj keď je podstatná časť právnej práce vo všeobecnosti vykonávaná v priebehu konania predchádzajúcemu samotnému konaniu pred súdom, „konanie“ podľa článku 91 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa sa týka iba konania pred Súdom prvého stupňa s vylúčením fázy, ktorá mu predchádzala. To vyplýva predovšetkým z článku 90 toho istého rokovacieho poriadku, ktorý spomína „konanie pred Súdom prvého stupňa“. Uznať, že tieto náklady sú nahraditeľnou ujmu v rámci žaloby o náhradu škody, by bolo v rozpore s nenávrtným charakterom trov vzniknutých v priebehu konania predchádzajúceho súdnemu konaniu.

(pozri bod 79)

4. Zriadením úradu ombudsmana otvorila Zmluva občanom Únie alternatívny prostriedok k žalobám pred súdom Spoločenstva, aby tak hájila ich záujmy. Táto mimosúdna alternatíva zodpovedá špecifickým kritériám a nemá nevyhnutne ten istý cieľ, ako je cieľ súdnej žaloby. Okrem toho, ako to vyplýva z článku 195 ods. 1 ES a z článku 2 ods. 6 a 7 rozhodnutia 94/262 o úprave a všeobecných podmienkach upravujúcich výkon funkcie ombudsmana, tieto dva prostriedky nemôžu byť využité súčasne. Aj keď sťažnosti predložené ombudsmanovi neprerušujú lehotu pre podanie žaloby na súd Spoločenstva, ombudsman musí ukončiť skúmanie sťažnosti a vyhlásiť ju za neprípustnú, pokiaľ dotknutý občan podal zároveň žalobu týkajúcu sa rovnakých skutočností na súd Spoločenstva. Príslúcha teda občanovi posúdiť, ktorý z týchto dvoch prostriedkov, ktoré má k dispozícii, môže lepšie slúžiť jeho záujmom.

(pozri body 83, 84)